

หลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

THE SANGHA'S ADMINISTRATION ACCORDING TO THE SEVEN: BUDDHIST
POLITICS OF THE NEW GENERATION YOUTH IN DAN KHUN THOT NAKHON
RATCHASIMA PROVINCE

พระสมเกียรติ กิตติโสภโณ (จวบกลาง)
Phra Somkiet Kittisopano (Juabklang)
วัดด่านใน
Wat Dannai.
E-mail: phradual.22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาหลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้หลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี เก็บข้อมูลจากประชาชนมีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. เพื่อศึกษาหลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กิจกรรมการเมืองเยาวชนรุ่นใหม่สนใจกิจกรรมการเมือง แต่ไม่อาจะระบุถึงหลักการของหลักอภิปธานิยธรรม 7 เป็นเพียงการประยุกต์ใช้การเมืองแบบใหม่วิถีพุทธ

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้หลักอภิปธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา นำหลักอภิปธานิยธรรมนิยมประยุกต์ให้เกิดความเข้าใจกันเมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง

คำสำคัญ: หลักอภิปธานิยธรรม7, การเมืองวิถีพุทธ, เยาวชนรุ่นใหม่

Abstracts

This research aimed to 1. Study the principles of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan

Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. 2. To compare the application of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. 3. To synthesize the results of the application of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province, using a mixed-method research methodology. Data were collected from people aged 18 years and over, with a 0.05 error level, and a sample of 400 people. The statistics used for data analysis were as follows:

The results of the research found that

1. To study the principles of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. It was found that the political activities of the new generation of youth were interested in political activities, but they could not mention the principles of the seven imperishable dhammas as merely the application of new politics in the Buddhist way.

2. To compare the application of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province found that the comparison of the application of the 7 Aparihaniyadhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province was significantly different at the 0.05 level. Therefore, the research hypothesis was accepted. 3. Synthesis of the results of the application of the 7 Aparihaniyadhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province, namely, the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province, applied the Aparihaniyadhamma to create understanding when doing political activities.

Keywords: The Seven Principles of Imperishable Dhamma, Buddhist Politics, New Generation Youth

บทนำ

การเมืองตามหลักอปริหานิยธรรม: สู่สังคมที่สงบสุขและเจริญรุ่งเรืองอปริหานิยธรรม เป็นหลักธรรม 7 ประการที่พระพุทธองค์ทรงสอน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและความสงบสุข หลักธรรมเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกด้านของชีวิต รวมถึงการเมืองได้เป็นอย่างดี เมื่อนำหลักอปริหานิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเมือง จะช่วยให้เกิดสังคมที่เป็นธรรม มีความสามัคคี และพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว ธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อมเกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะฝ่ายเดียว เพราะเป็น

หลักธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ก่อเกิดเป็นความสามัคคีของหมู่คณะ (พระมหาสุทนต์ สิริธโรและธิตินันท์ หนัมนี, 2561)

การมีความเห็นต่างกันของแต่ละฝ่าย ซึ่งต่างก็มีเหตุผลทางความคิดที่ต่างกัน แต่ก็ได้หมายความว่าเหตุผลที่ต่างกันของอีกฝ่ายไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ การนำหลักอภิธานิยธรรม 7 ทางพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าเข้ามาใช้เป็นแนวทางร่วมยุคสมัยอภิธานิยธรรม 7 ประการ คือ หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์: การประชุมเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีร่วมกัน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดพร้อมเพรียงกันประชุม: การพร้อมเพรียงกันแสดงถึงความสามัคคีและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมไม่ถืออำนาจใจใครต่อความสะดวก (พระครูปลัดไพฑูรย์ เมธิโก (มหาบุญ), 2561)

การเมืองในความหมายของการประนีประนอมและการมีความเห็นสอดคล้องกันคือการมองการเมืองเหมือนกับเครื่องมือในการช่วยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอมสร้างความปรองดองและการเจรจาต่อรองกันมากกว่าการใช้อำนาจและกำลังบีบบังคับ (พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, 2556) ผู้มีอำนาจต้องไม่เห็นแก่ตัว ต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ให้เกียรติผู้อาวุโสจะนำมาซึ่งความสงบสุขและความสามัคคีให้เกียรติและคุ้มครองกุลสตรี ส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรมเคารพสิทธิการบูชาเจดีย์ปูชนียสถาน การให้ความเคารพต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อและศรัทธาจัดให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิตผู้ทรงศีลทรงธรรม การสนับสนุนพระสงฆ์ปฏิบัติธรรมจะนำมาซึ่งความเจริญของสังคม

การนำหลักอภิธานิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเมืองการมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการ (พระราชกฤษฎีกา, 2546) ประชุมกันบ่อยๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบต่อสังคมความเท่าเทียม กล่าวได้ว่า การนำหลักอภิธานิยธรรมมาใช้ในการเมืองเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการสร้างสังคมที่สงบสุขและเจริญรุ่งเรือง หลักธรรมเหล่านี้สามารถเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองและสร้างความสามัคคีในสังคมได้เป็นอย่างดี

การเมืองในรูปแบบการประชุม เวทีแห่งการเจรจาและตัดสินใจการประชุม เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นในระดับชุมชน องค์กร หรือระดับชาติ การประชุมเป็นเวทีที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เจรจาต่อรอง และร่วมกันตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของชนหมู่มากบทบาทของการประชุมในทางการเมืองการสร้างฉันทามติ การประชุมช่วยให้กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลและเหตุผล และพลเมืองในศตวรรษที่ 21 มีการคิดอย่างเป็นเหตุผล กล่าวตัดสินใจ เยาวชนอีกจำนวนหนึ่งกลับมีท่าทีการแสดงออก ที่มองได้ว่าเต็มไปด้วยความก้าวร้าว ฉีกชนบ ไม่สอดคล้องกับค่านิยมหลักของสังคม (มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม และเครือข่ายฯ, 2563)

จากสภาพปัญหาความต้องการดังกล่าว หลักอภิธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหลักอภิธานิยธรรม 7 ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองขอเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ให้มี

พฤติกรรมการเมืองวิถีพุทธ การใช้สิทธิเสรีภาพความคู่กับการประยุกต์ใช้หลักหลักอปริหานิยธรรม 7 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การเปิดข้อมูลทางการเมืองและการกำหนดแนวทางกิจกรรมทางการเมืองใหม่ การเมืองคุณธรรมการเมืองวิถีพุทธ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

หลักอปริหานิยธรรม

หลักอปริหานิยธรรม 7 รูปแบบการบริหารจัดการรัฐต้นแบบการเมืองวิถีพุทธ กิจกรรมทางการเมืองมีลักษณะการประชุมระดมความคิด การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชาวราชบุรีเข้ากับบริบทของการบริหารจัดการองค์กรและการเมืองในปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของความสามัคคีและการปฏิบัติตามหลักธรรมในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและความสงบสุขให้กับองค์กรและสังคม

การบริหารงานตามหลักการบริหารราชการแผ่นดิน และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม เพราะอปริหานิยธรรมเป็นหลักธรรมทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม เน้นให้คนในองค์กรมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในชุมชนได้อย่างยั่งยืน (เขมานันท์ ขบวนฉลาด, 2564) แนวทางการจัดการรัฐตามหลักอปริหานิยธรรม 7

ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ สารัณทพเจดีย์" เขตกรุงเวสาลี ครั้งนั้น เจ้าลิจฉวีหลายองค์ได้พากันเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ ถวายอภิวาทแล้วประทับนั่ง ณ ที่สมควร พระผู้มีพระภาคได้ตรัสกับเจ้าลิจฉวีเหล่านั้นดังนี้ว่า

"เจ้าลิจฉวีทั้งหลาย เราจักแสดงอปริหานิยธรรม" 7 ประการแก่ท่านทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงฟัง จงใส่ใจให้ดี เราจักกล่าว" เจ้าลิจฉวีเหล่านั้นทูลรับสนองพระดำรัสแล้ว พระผู้มีพระภาคจึงได้ตรัสเรื่องนี้ว่า "เจ้าลิจฉวีทั้งหลาย อปริหานิยธรรม 7 ประการ อะไรบ้าง คือ

1. พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญ" อย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ประชุมกันมาครั้ง
2. พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกัน เลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีพึงทำ

3. พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย คราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นในวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม"จึงเป็นหลักการจัดการรัฐให้เกิดความมั่นคง (อง.สศตท. (ไทย) 23/21/31 และการไม่ปฏิบัติตามหลักการอภิธานิยธรรม 7 ผลเกิดกับรัฐ ไม่ก่อให้เกิดความมั่นคง รัฐล่มสลายได้ ดังเรื่องของวัสการพราหมณ์

ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ที่ภูเขาคิชฌกูฏ เขตกรุงราชคฤห์ สมัยนั้น พระราชาแห่งแคว้นมคธพระนามว่าอชาตศัตรู เวเทหิบุตร มีพระประสงค์จะเสด็จไปปราบแคว้นวัชชี รับสั่งว่า "เราจะโค่นล้มพวกวัชชีผู้มีฤทธิ์*มากอย่างนี้ มีอานุภาพ" มากอย่างนี้ ให้พินาศย่อยยับ"

วัสการพราหมณ์มหาอำมาตย์แคว้นมคธ ฯลฯ ได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคดังนี้ว่า "ข้าแต่ท่านพระโคตม พระราชาแห่งแคว้นมคธพระนามว่า อชาตศัตรู เวเทหิบุตร ขอกราบพระยุคลบาทของพระโคตมด้วยพระเศียร ทูลถามถึงพระสุขภาพ ความมีพระโรคาพาธน้อย กระปรี้กระเปร่า มีพระพลานามัยสมบูรณ์อยู่สำราญ พระราชาแห่งแคว้นมคธพระนามว่าอชาตศัตรู เวเทหิบุตร มีพระประสงค์จะเสด็จไปปราบแคว้นวัชชี มีรับสั่งอย่างนี้ว่า 'เราจะโค่นล้มพวกวัชชีผู้มีฤทธิ์*มากอย่างนี้ มีอานุภาพมากอย่างนี้ ให้พินาศย่อยยับ'"

ราชอภิธานิยธรรม

สมัยนั้น ท่านพระอานนท์ยืนถวายงานพัดพระผู้มีพระภาคอยู่ ณ เบื้องพระปฤษฎางค์ พระผู้มีพระภาครับสั่งเรียกท่านพระอานนท์มาตรัสถามว่า

1. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ ประชุมกันมากครั้ง'ท่านพระอานนท์ทูลตอบว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชีหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ ประชุมกันมากครั้ง'พระผู้มีพระภาคตรัสถามว่า "อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย トラบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യประชุมกันมากครั้ง"

2. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีจะพึงทำ'"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชีพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีจะพึงทำ' "อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย トラบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีจะพึงทำ"

3. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม'"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชีไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม'อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย トラบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้วถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม"

4. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชี สักการะ เคารพ นับถือ บูชาเจ้าวัชชีผู้มีพระชนมายุมากของชาววัชชี และสำคัญถ้อยคำของท่านเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง'"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชี สักการะ เคารพนับถือ บูชาเจ้าวัชชีผู้มีพระชนมายุมากของ

ชาววัชชี และสำคัญถ้อยคำของท่านเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง" "อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลยตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังสักการะ เคารพ นับถือ บูชาเจ้าวัชชีผู้มีพระชนมายุมากของชาววัชชี และสำคัญถ้อยคำของท่านเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง"

5. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีไม่ฉุดคร่าขึ้นใจกุลสตรี หรือกุลกุมารี ให้อยู่ร่วมด้วย' ที.ม. (ไทย) 10/131-134/78-79

อภิธานิยธรรม 7 (ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว สำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง

1. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์
2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ
3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ (อันขัดต่อหลักการเดิม) ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้
4. ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรรับฟัง
5. บรรดากุลสตรีกุลกุมารีทั้งหลาย ให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง หรือฉุดคร่าขึ้นใจ
6. เคารพสักการะบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถานและปูชนียวัตถุ ตลอดถึงอนุสาวรีย์ต่างๆ) ของวัชชี (ประจำชาติ) ทั้งหลาย ทั้งภายในและภายนอก

7. จัดให้ความอารักขา ค้ำครอง ป้องกัน อันชอบธรรม แก่พระอรหันต์ทั้งหลาย

อภิธานิยธรรม 7 ประการนี้ พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคธรรมา (republic) ซึ่งรัฐคู่อริยอมรับว่า เมื่อชาววัชชียังปฏิบัติตามหลักธรรมนี้ จะเอาชนะด้วยการรบไม่ได้ นอกจากจะให้การเกลี้ยกล่อมหรือยุแหย่ให้แตกสามัคคี (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต), 2564)

สรุปได้ว่า หลักธรรม 7 ประการของชาววัชชีที่เน้นความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของทุกคน เราจะเห็นได้ว่าการเมืองไทยในปัจจุบันยังขาดหลักการเหล่านี้ไปมาก ตัวอย่างเช่น การประชุมสภาที่มักจะไม่สามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ หรือการขาดความเคารพต่อสถาบันหลักของประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกแยกและความขัดแย้งในสังคมไทย สาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากการที่ผู้นำชาติวิสัยทัศน์ในการรวมพลังของคนในชาติ รวมถึงระบบการเมืองที่เอื้อต่อการแข่งขันมากกว่าการร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา เราจำเป็นต้องปลูกฝังจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกคนให้ตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคี และสนับสนุนให้มีการปฏิรูปการเมืองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “หลักอภิธานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ จำนวนเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่อำเภอด่านขุนทด 956 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่อำเภอด่านขุนทดจำนวน 283 คน (Taro Yamane,1973)

ผลการวิจัย

หลักการบริหารนิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาหลักการบริหารนิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา รูปแบบการบริหารจัดการรัฐต้นแบบการเมืองวิถีพุทธ กิจกรรมทางการเมือง มีลักษณะการประชุมระดมความคิด การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่

1.1 การหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ เยาวชนผู้สนใจการเมืองจะมีการประชุมและระดมความคิดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องเน้นการมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดประชุมโดยเฉพาะการประชุมผ่านสื่อออนไลน์ช่วยให้สมาชิกทางการเมืองทุกระดับสามารถจัดประชุมได้ทุกที่ทุกเวลาและรูปแบบการประชุมสร้างการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่ชัดเจนรวมถึงกิจกรรมระดมมวลชนเพื่อให้เกิดการสนับสนุนทางการเมืองของกลุ่มการเมืองใหม่ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบเดิมการประชุมสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมและแสดงบทบาทในฐานะสมาชิกมีน้อยมากซึ่งแตกต่างจากกลุ่มการเมืองใหม่เน้นการประชุมการระดมความคิดเห็นและสร้างกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองการส่งข่าวสารต่างๆทางการเมือง ให้สมาชิกได้รับรู้ข่าวสารใหม่ๆและสร้างโอกาสในการเสนอแนวคิดเห็นเพื่อให้เกิดกิจกรรมใหม่ๆทางการเมืองตรงต่อความต้องการของสมาชิกทางการเมืองในแต่ละพื้นที่

1.2 การพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่จะเน้นกิจกรรมสร้างพลังร่วมเพื่อให้เกิดกระแสทางการเมืองในรูปแบบและกิจกรรมที่ตนเองสนใจ และกิจกรรมทางการเมืองที่ตกลง วางแผนร่วมกันภายใต้การประชุมระดมความคิดเห็น ทำให้เกิดกิจกรรมทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์หลายประการ รวมถึงกิจกรรมทางการเมืองอาจแตกต่างไปจากรูปแบบกิจกรรมทางการเมืองเดิมๆ ซึ่งอาจขัดแย้งทางความคิดกลุ่มการเมืองเก่า มองถึงกิจกรรมทางการเมืองใหม่นั้น คัดค้านอำนาจกลุ่มการเมืองเก่าที่เคยครอบครองอำนาจและนำทำกิจกรรมทางการเมืองให้สังคม

1.3 การไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ เยาวชนจะกำหนดบทบาทและการแสดงกิจกรรมทางการเมืองภายใต้แนวคิดของตนเองและพยายามยกเลิกบทบัญญัติที่ตนเองไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทกิจกรรมต่างๆภายใต้รัฐธรรมนูญ และพยายามขับเคลื่อนกิจกรรมทางการเมือง บทบัญญัติต่างๆที่คณะเยาวชนได้ประชุมและตกลงร่วมกันเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางการเมืองในรูปแบบใหม่

1.4 การเคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรรับฟัง เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ให้ความสำคัญและเคารพนับถือแก่นำสำคัญของพรรคการเมืองแม้ว่าจะไม่ได้มีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ปรากฏอยู่ในพรรคการเมืองแต่จะให้ความสำคัญต่อการริเริ่มนำทำกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบใหม่ที่ตนเองสนใจ

1.5 การให้ความสำคัญบรรดาภคสัญลักษณ์ทั้งหลาย เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่จะให้ความสำคัญต่อสตรีและการแสดงออกของสตรีทุกเพศ ทุกวัยรวมถึงสตรีข้ามเพศส่งเสริมให้แสดงบทบาททางการเมืองเท่าเทียมกับสมาชิกพรรคการเมืองทุกคนด้วยความเสมอภาค

1.6 การเคารพสิทธิการบูชาเจดีย์ เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ที่นับถือพระพุทธศาสนาจะแสดงออกและยอมรับบทบาทการเคารพสักการะในสิ่งที่คนยุคก่อนๆ นำปฏิบัติแต่ถ้าหากเป็นเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ที่ไม่ให้ความสนใจกับการนับถือศาสนาจะแสดงออกในทางตรงกันข้ามเมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง

1.7 การจัดให้ความอารักขา ค้ำครอง ป้องกัน อันชอบธรรม เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ที่มีการยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาจะให้การดูแลและเคารพต่อพระสงฆ์และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการทำกิจกรรมทางการเมือง สำหรับกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ที่ไม่นับถือพระพุทธศาสนาหรือไม่นับถือศาสนาอื่นๆ จะแสดงออกในทางตรงกันข้ามรวมถึงการไม่ยอมรับแนวคิดเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาซึ่งแยกออกจากกิจกรรมทางการเมืองชัดเจน

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เยาวชนที่มีเพศ ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 กับกิจกรรมทางการเมืองวิถีพุทธ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนเยาวชนที่มีอายุและการศึกษา ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 กับกิจกรรมทางการเมืองวิถีพุทธ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ มีลักษณะการประสมจัดกิจกรรมทางการเมืองการระดมความคิดและการลงมติเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองสอดคล้องกับการหมั่นประชุมกันเนื่องนิยตามหลักอุปธานิธรรม แต่ถ้าว่า พฤติกรรมต่างๆของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการนำหลักอุปธานิธรรม 7 มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ นั้น มิได้นำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง ยกเว้นแต่เพียงเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานการนับถือพระพุทธศาสนา จะมีการนำหลักธรรมต่างๆมาประยุกต์ใช้ตามโอกาสที่เหมาะสม เริ่มตั้งแต่การประชุมร่วมกันการมีมติร่วมกันจนถึงการให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของบุคคลต่างๆ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง หลักอุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า หลักอุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยหลักอุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่าน ขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เช่น การหมั่นประชุมกันเนื่องนิย เยาวชนผู้สนใจการเมืองจะมีการประชุมและระดมความคิดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องเน้น

การมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดประชุมโดยเฉพาะการประชุมผ่านสื่อออนไลน์ช่วยให้สมาชิกทางการเมืองทุกระดับสามารถจัดประชุมได้ทุกที่ทุกเวลา

การประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยการนำหลักการประชุม การระดมความคิดเห็นเมื่อต้องทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกัน เปิดให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ไม่กดขี่ข่มเหง แบ่งแยกเพศหรือวัย กิจกรรมทางการเมืองใหม่ทุกคนรับผิดชอบร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เขมานันท์ ขบวนฉลาด** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอุปธานิธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประดาดบู่ อำเภوبرาสาท จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลประดาดบู่มีการนำหลักอุปธานิธรรมทั้ง 7 ประการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร เพราะอุปธานิธรรมเป็นหลักธรรมทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม เน้นให้คนในองค์กรมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ตามลำดับสอดคล้องกับ **อนุวัฒน์ ศรีสะเกษ** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอุปธานิธรรม 7 เพื่อการทำงาน : กรณีศึกษาอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักอุปธานิธรรม 7 ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลภูธราต อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ปฏิบัติกิจสาธารณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ปกป้องคุ้มครอง อันชอบธรรมแก่พระพุทธศาสนา นำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ดำรงรักษาพระพุทธศาสนา และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยปัจจัยสี่

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและการสังเคราะห์ความรู้ “หลักอุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” มีลักษณะการประยุกต์ใช้อุปธานิธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ เน้นการประชุมจัดกิจกรรมทางการเมืองการระดมความคิดเห็นและการลงมติเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองสอดคล้องกับการหมั่นประชุมกันเนื่องด้วยตามหลักอุปธานิธรรม แต่ถ้าว่า พฤติกรรมต่างๆของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการนำหลักอุปธานิธรรม 7 มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ นั้น มีได้นำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง ยกเว้นแต่เพียงเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานการนับถือพระพุทธศาสนา จะมีการนำหลักธรรมต่างๆมาประยุกต์ใช้ตามโอกาสที่เหมาะสม และการให้ความสำคัญบรรดาคุณสตรีกุลมารีทั้งหลาย เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่จะให้ความสำคัญต่อสตรีและการแสดงออกของสตรีทุกเพศ ทุกวัยรวมถึงสตรีข้ามเพศส่งเสริมให้แสดงบทบาททางการเมืองเท่าเทียมกับสมาชิกพรรคการเมืองทุกคนด้วยความเสมอภาค ส่งผลให้กิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทดสามารถสร้างกระแสได้รับการสนับสนุนทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทดกล้าแสดงออกทางการเมือง และปรับพฤติกรรมทางการเมืองลดความแข็งก้าวลง ให้ความสำคัญต่อการจัดให้ความอารักขา คุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม เยาวชน

กลุ่มการเมืองใหม่ที่มีการยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาจะให้การดูแลและเคารพต่อพระสงฆ์และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการทำกิจกรรมทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- เขมานันท์ ขบวนฉลาด. (2564). การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์, **วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย** ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) : 133.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2556). **สังคมวิทยาการเมือง**. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระครูปลัดไพฑูรย์ เมธิโก (มหาบุญ). (2557). อปริหานิยธรรม 7 : สันติภาพสู่สังคมไทย, **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา** ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 78.
- พระมหาอุทธรพิชัย สิริชัยและอติวุฒิ หนัมนี. (2561). การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรม”, **วารสารสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 140.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม และเครือข่ายฯ. **ยัง MOVES:พลังคนรุ่นใหม่ขับเคลื่อนสังคม**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://thaivolunteer.org/moves/> [3 ตุลาคม 2567].
- ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก 9 ตุลาคม 2546
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต). (2564). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 43. กรุงเทพฯ : นายสนธิ์ ตันติวัฒน์พานิช พิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทาน.
- อนุวัฒน์ ศรีชะเกษ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อการทำงาน : กรณีศึกษาอำเภอนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น, **วารสาร MBUIISC Journal** ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) : 79.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.